

Előfizetési árak:

Évi előfizetés 12 ft.
Félévi 6 "
Negyedévi 3 "
Egy hóra 1 "
Egyes szám 4 kv.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady (fő-) uca 10. sz. hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-ter,
Egyes-tele ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagy emberek emléke.

Nagybecskerek, márcz. 24.

(*) A magyar parlamentnek van egy zseniális eszű embere. Egy élő tábla-birónak látszik a régi világból, ki amíg maga egy adomatár, addig két tuczat nagy eszű ügyvéd brilláns tudását és fufangját egyesíti magában, és páratlan szónoki képességében szinte egyedül áll abban a ritkuló sajtósághoz, hogy eredeti szépségében és természetében legellenállhatanab-
bul ontja a magyar szót és jellemzi a magyar sajátosságot. Szeretik őt egyaránt hallgatni, akár ügyvédi funkciója akár pedig képviselői minőségében ragyogtatja tudását, eredetiségét és szónoki hatásának minden ritka virtuoz fogásait.

Eötvös Károlyról beszélünk, ki valóságos isten adománya egy politikus nemzetnek mint a milyen mi vagyunk magyarok. Prédesztinált tudója lehetne annak, hogy stílusa szépségével írva, és szónoklatának megvesztegető varázsával beszélve képviselje, óvja az elmosodástól a magyar napi politikai élet eredetiségét, és a magyarul való írást megmentse attól a szörnyűséges hamisítástól, mely főleg a napi sajtóban kezdi nyelvünket kivetkőztetni minden eredetiségéből.

Ezt koncedálja Eötvösnek min denki, és éppen azért sajnálkozva lát-
nak időről-időre egy olyan csunya vonást ismétlődni az Eötvös politikai szereplésében, mely diszguisztál és bánt egyszerűre. Eötvösnek, a politikusnak olykor, hogy úgy fejezzük ki magunkat, fejébe száll a tüzőn-vizen ügyvéd rabulisztikája, a pörét mindenáron megnyerni akaró nagy fiskális választás nélküli durvasága, ki a pörért, illetve a hatásért megtapos minden gavallériát és sárba ránt minden igaz nagy érdemet, legkevesebbet törődve azzal, hogy a gyanúsítások fertője előli az igazság minden csiráját ezekben az áldatlan támadásokban.

Elég régen történt, de mindenki emlékezik még arra, mikor kezdte meg Eötvös ezt a nagy emberevést, a kegyeletfosztogatást, midőn az odó-
zus kóti-vasut ügyében a Tisza Kálmán személyét keverte bele olyan hallatlan módon, hogy a Tisza párt-
jával merev ellentétben álló Károlyi István gróf mintegy ellenállhatlan lö-
késtől érve kelt föl a házban és szen-
vedélyes hangon utasított vissza minden szónoki czédaságot, mely a Tisza Kálmán magánbecsületét akarja orvul megtámadni. Az egész ház tomboló tetszéssel fogadta ezt a pártatlan, ga-

vallér védelmet és talán mindenkinek elég nagy lett volna ez a leczke, csak Eötvös Károlynak nem, ki azóta egész sorát szecenirozta azoknak a jelene-
teknek, midőn a tegnap sárba rántott karaktereknek, ma fiskális fufanggal igyekezett elégtételt adni az általa megalakított „visszaszivási iskola“ mo-
dorában.

De ha ezeken az élő embereken elkövetett tortura visszatetszett, mit fog mondani, mit fog gondolni az ország Eötvös Károlynak tegnapi példátlan brutalitására, melylyel a nemzet legnagyobb, legigazabb kegyeletében élő Andrassy Gyula gróf nevét a legzseniálisabb és legnagyobb mara-
dandóságú alkotásokat teremtett magyar államférfiu emlékéit sértette bámulatos cinizmussal?

Bizonytal senki sem kételkedik abban, hogy a mig Eötvös azt vágta oda az Andrassy emlékéhez, hogy a boldogult államférfi elvesztette működése javában ítélőtehetségét, addig a nemzet a legbántóbb, legkiáltóbb hiányát éppen az Eötvös ítélkezésének látja.

És ez sajttóbb ítélet annál, mint a midőn a fiu az apja emlékével szemben kegyeletlenkedőt, fegyverrel akarja rendreutasítani.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Az első esata.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Pál ur fiatal házas. Alig három-négy hó-
napra terjed családi életének tündérmesébe
való boldogsága.

Ez alatt az idő alatt egy pillanatig sem
gondolt arra, hogy az ember tulajdonkép
nem csupán az érzelmeinek él; és hogy a
szív, ha hónaponként telides-teli van az ugy-
nevezett egyre lobogó lángolással, egyszer
csak abba a helyzetbe jut, hogy az annyira
édes lángolástól kiszűntnek érzi magát.

Pál ur is ugy találta, hogy a szive vesze-
delmesen hasonlít egy nagyon kisült borju-
kotletthez és a puha kezű szakácsné rózsás
ujacska között mindegyre forgatja azt a ki-
sült kotelettet forró csókjainak és bogár
szemeinek forró tüzeiben.

Mikor a fiatal házas emberek idáig jut-
nak, akkor eszmélkedni kezdenek.

Vessünk csak néhány pillantást — szó-
lott önmagához Pál — házas életem lefolyt
három hónapjának történetére Miként is
kezdődött ez a történetke? Az első édes,
forró csókkal talán? Dehog. Nem voltam
annyira ügyetlen, hogy Margitot először az
esküvő után csókoltam volna meg. Már előbb

gondoskodtam erről. De különben is mi fér-
fiak, mikor egy kis leánykának derült, szüzi
homlokára fűzzük a gyöngykoszort, olyan
hajósoknak tudjuk magunkat, akik már so-
kat jártunk a dagályos vizen s a mostani
vizi szállásunkban csupán annyi az új, hogy
egy olyan öbölbe kerültünk, amelyet még
senki nem ismert, de a mely fölött vihar-
mentes, tiszta kék ég ragyogó napja szórja
szét sugarait.

Magam is ebben a meggyőződésben él-
tem. Nem tagadhatom, hogy az ismeretlen-
ség bája és kedves volta nagyon is vonzott.
Valamint azt sem tagadhatom, hogy az a
vasut melletti hotel, amelyben először kikö-
töttem, nagy csalódást hozott számomra. Éjjeli
tizenegy órakerkeztünk meg hosszú uta-
zás után. Az ilyen időben még egy meny-
asszonytól sem lehet kivánni, hogy a vacso-
raról megfeledezzenek és hogy szerencsétlen-
nek ne érezze magát, mikor a vendéglős
szalámin és sajton kívül egyebet nem képes
szervirozni. Az első vacsora silánysága any-
nyira lehangolt mindkettőnk, hogy másnap
az utazást, amely két hónapra volt tervezve,
abba hagytuk s diadalmasan bevonultunk a
mi meleg, kis fészünkbe.

Ettől a diadalmas bevonulástól fogva kez-
dődik az én egyre tartó égésem, sűrű csó-
kok, szorító ölelések s a kifogyhatatlan ud-

variaskodásom ideje. Édes pillanatok, ame-
lyekre csupán azért nem emlékezünk, mert
mindig és mindig egy-egy új pillanat jő,
amelynek drága volta az előbbi pillanatok
rögtön feledtet.

Valóban nem csodálom memóriám fogya-
tékosságát. Csupán azokra az órákra vagyok
képes emlékezni, amelyekben anyósom meg-
látogatott s kérdéseivel halálra gyötörte Mar-
gitom.

Eleinte gyűlölttem e háborgatás és gyötörő
kérdézősködések miatt anyósomat; később
azonban angyalomnak tartottam, mert alkal-
mat adott arra, hogy egy-egy csibuk do-
hányt elszívhasak. Volt eset rá, mikor anyó-
sommak igyekeztem beszélni, hogy Margit
kissé rosszul érzi magát és tanácsos volna,
ha a mama örködnék álmai fölött.

És most, odáig jutottam, hogy nem va-
gyok tisztában azzal: vajjon csakugyan a
természetében fekszik-e az embernek olya-
nul alkotni meg házas életét, amelyből a
kaszinó tarokkozás és a billárdozás is ki-
van zárva.

Pál ur ugy találta, hogy ő valójában
többre született, minthogy kizárólag boldog
férj legyen és egyéb semmi. Hiszen neki
tervei voltak az étellel s most ez az édes
nyűg megkötötte kezeit. S utóvégre is a
„Kavalleria Rusticana“-t zongorán annyira

A delegációk. A „Pol. Corr.“ értesülése szerint a delegációk valószínűleg május hóban fognak összeülni.

Az országgyűlési szabadelvű pártkörből. Az országgyűlési szabadelvű párt Podmaniczky Frigyes báró elnöke alatt értekezletet tartott, a melynek tárgyát a ház válaszfelirati bizottsága által előterjesztett felirati javaslat egyik kifejezésének módosítása képezte. E kifejezés következőleg hangzik: „Huszonöt éve annak, hogy felséged dicső homlokára feltette Szt. István király koronáját s új életre keltette hazánk alkotmányát.“ A felirati bizottság előadójának, Bokross Eleknek indítványára s Szapáry Gyula gr. min. elnök, Kemény János b., Széll Ákos és Busbach Péter felszólalásai után a felirati javaslat e kifejezése következőleg módosított: „Huszonöt éve annak, hogy a nemzet Felséged dicső fejére feltette Szt. István király koronáját és visszaállított hazánk alkotmányát.“ Ezzel az ülés véget ért.

A kezeleti kerületben a függetlenségi párt jelöltjeül Ivánka Pál jelenleg váci főszolgabíró emlegetik, a ki ott nagy népszerűséggel bír.

HIREK.

— **Dániel László,** megyei főjegyző és helyettes alispán ma hivatalos ügyben Nagy-Kikindára utazott.

— **Uj vasut Torontálmegyében.** Ha megvalósul a terv, a melyet ma a „Felső-Torontál“-ban is olvasunk, úgy Torontálmegye nemsokára egy gazdasági és forgalmi szempontból egyképen nagyjelentőségű vasutvonalal lesz gazdagabb. Ugy értesülünk ugyanis, hogy a Valkány—varjasi szárnyvonalat egész az arad—temesvári vonalig kiépítik és a két vasutvonalat Kétfél és Baráczháza községek érintésével Merczfalván kötik össze. A tervezett vonal kiépítése nagy jelentőségű lesz Torontál, Temes gazdasági és iparviszonyaira; egyenes összeköttetésbe hozza a megyét Arad jelentékeny kereskedelmével.

— **Baj a kis hidnál** ezim alatt közölt hírünkre vonatkozólag újabb a követ-

kezőket jelenthetjük: A rendőrség az ügyben az előleges vizsgálatot már megejtette. Ennek folyamán kitűnt, hogy a bajt nem annyira a sarkantyuk okozták, mint inkább a hajósoknak az ügyetlensége és vigyázatlansága. A hajókat ugyanis, a leereszkedések alkalmával kötelek segítségével viszik át a kis hidon. Ez alkalommal azonban a kötelek nem lettek kivéve a kellő időben s a szerencsétlenségnek főleg ez az oka. Növelte ezt kétségkívül az ár sebessége is, de a szerencsétlenség közvetlen oka bizonyára az volt, hogy a hajósok talán feledékenységből, talán a kellő helyismeret hiánya miatt a kötelekkel nem bántak el jól. A rendőrség ez ügyben számos tanut is hallgatott ki, a kik egyértelműleg úgy vallottak, hogy az ő véleményük szerint a baj főoka a kötelek késői kivetésében keresendő. Az ügy egyébként, mint értesülünk, a kereskedelemi miniszter elé fog kerülni.

— **Eljegyzés.** Schiller Izabella kisaszonnyt Bega-Szent Györgyről eljegyezte Orsó Gáspár, széchenfalvi lakos.

— **Halálozás.** Folyó hó 21 én halt meg Eisenstädter Adolf Ferencz életének 85-ik évében Bécsben. A boldogult városunkban a 40-es években nagy szerepet játszott és mint az itteni Eisenstädter-czégnek akkori főnöke szerepelt. Béke hamvaira!

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter: Fridrich Gyula nagy-kikindai kir. járásbírósi díjnyel, a nagy-kikindai törvényszékhez irodatisztá névezte ki.

— **„Mikor a dédem ifju volt“**, ezt éneklé a „Madarász“ második felvonásában a czimszerep személyesítője, legtöbb esetben a közönség tomboló tetszése mellett. Tegnap is elénekelte Szilágyi Dezső, a Cséka-társulat tehetséges komikus. Ezúttal azonban a hatás egészen elmaradt, a minék javarészből az az oka, hogy a szerep semmiképen sem volt Szilágyinak való. Elég az hozzá, hogy felvonás után a színház foyerjében egybegyűlt az aranyifjuság, a kik közül egy, — a ki az uralkodó szokás ellenére magyarárt is szokott éleceket faragni, ezzel a kérdéssel fordult szomszédjához:

— Tudod-e, mit csinált a Szilágyi déd-je, mikor ifju volt:

A kérdezt éppen egy indiánert habsolt fel, s a czukrász Jennykével kokettirozott. Azért hát röviden kérdezte?

— Mit?

megunta, hogy egy pár duhaj nótát cigánytól igazán megkivánt.

Kimenőt kell csinálnia.

Ez világos volt előtte.

El fog menni a vendéglőbe legényéletének vigságos asztalához.

De milyen titulus mellett.

Eh! — gondolta magában, — őszinte leszek és erélyesnek is kell lennem, mert aki az első csatát elveszti feleségével szemben, örökre papucs alá van kárhoztatva.

Egyszerűen megállott Margit előtt s szólott.

— Édesem, hol van a felöltöm?

— Megyünk valahová?

— Nem, drágám. Majd csak magam megyek.

— De hiszen, nem sokára vacsorálunk.

— Egymás nélkül, gyöngyöm. Ma, ma — itt habozott s kissé el is pirult, mikor kinyögte, — a vendéglőben fogok vacsorálni a barátaimmal.

Margit lehajtotta fejét vállára és hallgatott. Véghetetlenül fájdalmasan esett lelkének férje e váratlan elhatározása.

Emlékezett a Milka néni tanítására.

(A Milka néni praktikus asszony.) Bármily nehezére volt is, mosolygott. Fekete szemei, fehér fogai kivillogtak kissé duzzod-

tas arcából s vállai megreszkedtek, mikor válaszolta:

— Jól van, Károly, menj.

— Nem vagyok én Károly.

— Tehát, édes Pali nem tartóztatlak. Be kell bizonyitanod barátaid előtt, hogy te akkor mehatsz ki, amikor akarod.

Került, fordult s előjött a felöltővel.

— Itt a felöltőd édes Károlyom.

— Ismét Károlyod. Nem értelek. Most akarok először kimenni: már is ez az utálatos Mátrai Károly, a te tánczosod forog az eszedben.

— Csak nem féltékenykedel talán?

Fekete szemeivel hamisan nézett férjére s föluggott egy székre: de úgy, hogy karsu bokái egy pillanatra kivillantak s aztán férje elé tartotta a felöltőt.

— Olyan magas vagy, édes Ká... azaz Palim, hogy a földről föl se adhatnám rád a kabátodat.

Pál ur vizsga szemekkel nézte Margitot. Mit akar ez a csecse asszony?

Odaállott eléje háttal s kinyújtotta a karjait.

— Tehát segíts kedves.

Margit, a mint a felöltőt a vállaira segítette, megvizsgálta ujjával a nyakát s aztán

— Hát — sokkal jobban énekelte, mint az unokája!...

(A vicezből annyira igaz is, hogy Szilágyi atyja, az öreg Szilágyi bácsi, annak idején a magyar vidéki színészetnek egyik leghíresebb tagja s legjobb énekes színésze volt.)

— **Uj bíró.** Szabó József nagy-kikindai kir. törvényszéki aljegyző, társadalmunk előnyösen ismert és kedvelt fiatal tagja a budapesti kir. ítélőtáblánál a gyakorlati bírói vizsgát jó sikerrel letette.

— **Egy kritikus, a ki a saját rendszere szerint ítél.** Egy kedélyes ur, a ki nagy kedvelője a színészetnek, és a formás lábikráknak és gömbölyű karoknak, a tegnapi előadás után fityűrészve vonult be a Rózsa szállodába, a hol a buzgó Nándor hatalmas Palugyai flaskókat bontogatott fel. Az egyik asztalnál megszólította egy ismerőse:

— Nos, hogy van megelégedve a társulattal?

A kedélyes ur fontoskodva ránczolta össze a szemöldökét.

— Azt még nem lehet megmondani!

— Miért?

— Mert — a „Madarász“ nem nyújt elég alkalmat arra, hogy az ember a társulat tehetségeit — meg-lássa!... Ahhoz több trikó kell!

— **Bankóhamisítók Usatádon.** Az ország összes bankóhamisítói, úgy látszik itt ütötték fel a tanyájukat, a délvidéken. Ujabbán Usatádról érkezik a hír, hogy Sütő György ottani lakosnál a kir. csendőrség a napokban egy hamis jariat után nyomozván, 51 forint hamis pénz talált. Két tizest, 6 dr. ötöst és 1 egyforintost. A billédi kir. járásbírósa a hamis pénzt az állami pénztarba küldötte fel. A vizsgálat erélyesen folyik, mert minden jel arra következtet, hogy a billédi járásban egy szervezett pénzhamisító banda van, mely hamis jariatokat is gyárt. A mult őszszel Billéden már elfogtak egy embert nagyobb mennyiségű hamis pénzzel. De akkor a vizsgálatot megszüntették, miután eredményre nem vezetett.

— **A „Virgon del Carmen“** nevű spanyol hajo Barcelonából Braziliába való útján Cadix közelében legénységgestül, mindenestül elsülyedt.

— **Megdöbentő katasztrófa** történt Amsterdamban. A Sturdenutca egy droguista üzletében robbanás történt. A ház összeomlott, három épület leégett, tizenöt házban több-kevesebb kár történt. Számos ember megsérült, három korommá égett.

— **A „Torontál“ legközelebbi száma,** a közbecső szent ünnep miatt, szombaton délután 5 órakor jelenik meg.

mintha leesett volna, a férje nyakába kapaszkodott s úgy csüngött az erőteljes férfi vállain átkulesolt karokkal, mint kívánatos, izes gyümölcs a fán.

Pál szinte belemelegedett ebbe a váratlan ölelésbe, de meg is ijedt. Mikor a felesége elbocsátotta, visszafordult.

— Szent Isten, Margit, valami bajod van.

Margit belecsimpajkodott férje felöltőjébe s majd jobbra, majd balra szökött mindig úgy, hogy Pál soha nem találhatta magát vele szemben. Közben kacagott, fölhangzó, csengő kacagással s arcát majd az egyik, majd a másik vállához szoritotta Pálnak.

Végre azonban, némi ügyetlenkedés után Pál ur átkapta a Margit derekát és a szemei közé nézett.

Ezek a szemek telve voltak szerelemmel, az arc pirosodott a játék hevétől s az ajkak önkénytelenül csókra csucorodtak, egy pillanat alatt az egész asszonyka úgy hozzátapadt, mint föl futó iszalag indája az erdei fához, s a bucsu csók elcsattant.

— Most már mehatsz. Az az még sem. Ezzel a nyakkendővel nem bocsáthatlak az emberek közé. Várj, hozok egy másikat. Le ne vedd a felöltődöt, majd én fölkapcsolom úgy is.

Irodalom és művészet.

* **A magyar színiidényt** tegnap a legjobb auspiciumok mellett nyitotta meg Csóka Sándor társulata a „Madarász” cz. operettel. Régen láttunk magyar színházban ily telt házat s benne oly disztinált közönséget mint tegnap. Közönségünk szinte tüntetni látszott a magyar színház mellett, a mi annál természetesebb, mivel a közelmúltban egy német társulat meglehetősen gyenge előadásait kellett tünnünk, s annál örvedetesebb, mert azt látjuk belőle, hogy elérkezett már az az idő, mikor arról kell majd gondoskodni, hogy a tulajdonképeni szezonban is a magyar muzsa papjai működjenek Thalia templomában.

„A madarász”-ról nincs mondani valónk. Zeller dallamos áriái már egy feléve bejárják a kontinenst s nincs az a nyilvános hely, a hol katonai, cigány- vagy más zene el ne mondaná mit csinált „dédem a míg ifju volt.” De azért szívesen hallgatjuk a fülbemászó dalokat, pláne ha szépen énekelik őket.

Az előadás meglehetősen jó volt. A közönség rokonszenves tapssal fogadta Ruzsinszky Honát (Mária), a társulat legjobb énekerejét, kit még tavalyról ismer. A kisasszony hangja azóta hogy utoljára hallottuk, még tömörebb és érezesebb lett s különösen felső quintjét oly bravurral ragyogtatta, hogy ugy belépő dala, valamint második felvonásbeli betéje után percekig tapsolt a közönség. Pálffy Nina ragyogó humorral és megnyerő gráciával adta a Postás Milka hálás szerepét, hangja azonban kevésbé légitette ki a hallgatókat Ruzsinszky k. a. éneke után. A Karacs csal pompásan előadott duettet zajosan megtapsolták és még is ismételtették. A főudvarmestert közönségünk régi kedvence, Mikei adta jó humorral. A herceget Karacs énekelte kellemes tenorhangon. A többi kisebb szerepekben Tolnayné, Kiss, Kállay Lujza, Bethleni, Iványi és Bérezi Mari jól megállták helyüket. A czimszerep személyesítőjét említjük legutoljára, mert legjobb akaratunk mellett sem

Amint vigan, egy bájos kis keringőt dudorázva: tánczlépésekben besassirozott a másik szobába s a függöny mellett eltűnt, Pál urnak ugy tetszett, mintha hirtelen elvesztett volna valamit. Alig várta, hogy ismét megtalálja.

Bizony nem ment olyan könnyen a nyakendő fölkapcsolása; de mikor meg volt, Margit fölkiáltott:

— Még sem bocsátlak. A gallérod nem egészen fényes. Majd még azt találnak mondani, hogy a feleséged nem gondol veled.

A gallér fölgombolásához elkerülhetetlenül szükséges volt a felöltőt levetni s mikor Margit még így se boldogult, a mellényt is ki kellett gombolni.

— Ni ni, az inged se kifogástalan. Látom, hogy el kell csapni a vasalónét. Ugy szeretném, hogy mikor kimégy, mindenki irigyeljen tölem s lássa, hogy mennyire szeretlek kedves, édes Palikám.

Pál ur a csókok között alig volt képes kimondani, hogy igen is, teljesen át kell öltözködni.

— Majd én segítek, kedves.

A férj az ölében vitte be a szalonból feleségét.

Csak másnap jutott eszébe, hogy az első csatát elvesztette.

Floridor.

birunk Szilágyi Dezső énekéért lelkesülni; de a nagy közönség sem, mert még az operett „slágerje” után sem mozdult meg egy kéz. Szilágyi igen jó komikus lehet, de kár vele oly szerepeket játszani, melyekben nemcsak játszani, de énekelni is kell tudni, még pedig sokat és jól. Az énekeskar igen jól működött. Feltétlen dicséret illeti a kitünő zenekart, mely utóbbi azonban távolról sem lepott meg, mert ifj. Bokor Lajost, ezt a derék szorgalmas zenészt láttuk a karnagyi széken. A második felvonásban a Litzenmayer nővérek sűrű tapsok közt tánczoltak.

* **Kis Sándor** drt, a nagybecskereki főgymnázium jeles tanárát, ki értékes irodalmi munkásságával már régóta bírja legelőkelőbb szakembereink figyelmes becsülését, kiváló kitüntetés érte a napokban. Kis Sándor dr. ugyanis évek gondos munkásságában megajándékozta irodalmunkat Terentius magyar fordításával, a mely becses munka egyik gyöngyéből az „Önkinzó” című vigjátékból hétfőn mutatott be egy gyönyörű részletet az Akadémia első osztályának ülésén P. Tewrewk Emil akadémiai tag. Az érdekes irodalmi eseményről az „Egyetértés” így referál: P. Tewrewk Emil, Terentius magyar fordítását mutatta be Kis Sándortól. Terentius vigjátékjából eddig kettő jelent meg magyarul. Évek előtt a Kisfaludy társaságnál is benyújtottak hármát, melyet Sebestyén Jenő fordított. Ez néhai Székács József álneve volt. Nyomatásban nem jelent meg. Ujabbán Kis Sándor adta magát Terentius fordítására, s Csiky Gergely ajánlatával nyújtotta be az akadémia filológiai bizottságának. Tewrewk dicséri a fordítást, s mutatványul felolvasta az Önkinzó vigjátékot, melyről azt hiszi, hogy jeles színeszek közreműködésével most is hatása volna. A „Budapesti Hírlap” pedig ez alkalomból azt jegyzi meg, hogy a Kis Sándor Terentius fordítása nagyon tetszetősen hangzik és sokkal modernebb mint a Székácsé.

Táviratok.

A szabadelvűpárti választólistát elfogadva.

Budapest, márcz. 24. (A Torontál eredeti távirata) A képviselőházi mai ülésén folytatták és befejezték a választólistai vitát és a zárbeszéd befejezése után a szabadelvű párt választólistája impozáns többséggel fogadtatott el.

Ugron Gábor zárbeszédét, még nála is szokatlan szangvinizmussal mondta el, a mi főleg annak is tulajdonítható, hogy a jobboldal többször gunyosan helyeselte Ugron mondásait.

Ugron, kifakadásában odáig ment, hogy a többséget piaczon összevásároltnak nevezte, mihez a választási pénzeket szabadelvű ellenségeink — Ausztriától kapták.

E szikrázó vehemenciával elmondott handabandák után:

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök szólalt föl és felelt első sorban Horánszkyknak a választási visszaélésekre fölhozott vádjaira. E passzusnál a miniszterelnök maró gunyval figyelmeztette a nemzeti pártot, hogy fennhíjázását mérsékelje, mert nagyon kérdéses, hogy a függetlenségi párt meddig támogatja őket, eltekintve attól, hogy együtt véve is kisebbséget képeznek, és hatalmi aspirációjuk sok ideig nem fog kielégíttetni. A tisztviselőkre soha

kevesebb befolyás nem gyakoroltatott a választások érdekében, mint az ideai választásoknál. Főlemlíti Fehér Endre szolgabíró egy kiáltványát, melyet ez a járásabeli választókhöz intézett a nemzeti párti képviselőjelölt Melczér érdekében, és e nyílt korteskedést a szabadelvű párt jelöltje ellen minden következmények nélkül üzte.

Apponyiéknek a kiegyezést megváltoztatni akaró érveléseire nagy tetszés közt jelenté ki Szapáry gróf, hogy a szabadelvű párt nem a kiegyezés örökösségét, hanem változatlan fennállását kívánja.

Eötvös Károly tegnap mondott és az Andrássy Gyula gróf emlékét sértő megjegyzésére azt válaszolta a miniszterelnök, hogy szabad az elhalt nagy államférfiak fölött itélkezni, de kimérettel szokták ezt tenni. Biztosítja Eötvöst, hogy a nemzet másképp gondolkozik Andrássyról és Eötvös e kimérettel feifogásával teljesen elszigetelten áll.

Gunvoan emlité föl végül az Apponyiék öndicséretét, mely szerint minden jó eszme csak tőlük ered. Apponyi főlemlité, hogy a vita csak a kormány és a többség összetartását mutatta be. Apponyinak ez eltévesztett őszintesége is csak azt bizonyította, hogy ennél kedvezőbb helyzetet a reformok keresztülvitelére nem lehet kívánni.

A miniszterelnök ez újabb nagy és polemikus erőttől duzzadó beszédét óriási tetszéssel fogadta ezuttal is a szabadelvű párt, mely — Melczér személyes kérdésben tett fölszólalása után, — mint egy erdő állott föl, hogy nagy látható többséggel elfogadja a Bokross Elek által fogalmazott fölirati javaslatot.

Legközelebbi ülés szombaton. Jövő szerdán veszi kezdetét a budget tárgyalás.

Képviselőválasztások.

Pécs, márczius 24. (A „Torontál” eredeti távira.) A mai képviselőválasztáson Erreth pártonkívüli egyhangulag országos képviselővé választott.

Szombathely, márcz. 24. (A Torontál eredeti távirata.) Ernuszt Kelemen nemzeti párti egyhangulag orsz. képviselővé választott.

Budapest, márcz. 24. (A Torontál eredeti távirata.) Budán az első kerületben óriási küzdelem folyik. — Falk Miksa délután 3 órakor 200 szótöbbségben van. Megválasztatása bizonyos.

A király itthon.

Budapest, márczius 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király tegnap reggel nagy kísérettel Gödöllőre utazott, hol a nap folyamán udvari vadászat volt. Délután 1/4 órakor visszaérkezett s a Kerepesi-úton, fürdő utcán nagy tömeg lelkesen megéljenezte.

Legfelsőbb kihallgatás.

Budapest, márczius 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ó Felsőge a jövő hétfőn, azaz márczius hó 28 án — ez alkalommal utoljára — Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni.

Ebéd a miniszterelnöknél.

Budapest, márczius 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szapáry Gyula gróf miniszterelnök tegnap este ebédet adott, melyen megjelentek Andrássy Aladár gróf, Baross Gábor, Bánffy Dezső báró, Bolfras főhadsegéd, Kálnoky külügyminiszter, Cziráky Béla gróf, Szögyény László, Wekerle Sándor miniszterek, Zichy Nepomuk János grófnő.

Az Eötvös-Andrássy ügy.

Budapest, márcz. 24. (A „Torontál” er. tav.) Az Eötvös Andrássy affaire még mindig nagy port ver föl. Azt hiszik, hogy Andrássynak nem kellett volna provokálnia Eötvöst, mert e szerint Tisza István mindennap megverekedhetnék atyja Tisza Kálmán miatt. Hír szerint Eötvös segédei Koujátyh Béla és gr. Károlyi Gábor.

A népszínház bérlete.

Budapest, márczius 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosi közgyűlés 52 szóval 16 ellen a népszínházat ismét Evva Lajosnak adta ki 5 évre.

A német kormányválság.

Budapest, márcz. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Legújabb jelentések szerint berlini parlamenti körökben beszélik, hogy Eulenburg gróf, volt belügyminiszter elfogadta a közoktatásügyi tárczára jelöltekül Weyranek és Bossa helyettes államtitkárokat és Stock tartományi főnököt emlegetik.

Közgazdaság.

A budapesti gabnatözsdeiről.

Budapest, márczius 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buzakinálát gyenge és mérsékelt, vételkedv tartózkodó, malmok a külföldi lanyhább jegyzések következtében részvétel hiányában vannak. Effektív buzaárak változatlanul jegyeznek.

- Határidő-üzlet.
- Buza máj.—jun. 9.90—92.
- Buza őszre 8.60—62.
- Tengeri máj.—jun. 5.20—22.
- Zab tavaszra 5.78—80.
- Káp. repeze 12.50.—60.

Vegyes közlemények.

— A magyar ipar- és kereskedelmi bank, melynek elnöke Tisza István, ma tartotta első évi rendes közgyűlését. Az első üzletév egész tiszta nyeresége 537,873 fr. 71 kr. A nyereségfelosztás után maradt 24,424 frt 30 krt új számlára vezették át.

Nyiltér.*)

A „Torontál” Tekintetes Szerkesztőségének Nagy-Beeskereken.

Van szerencsém a tek. szerkesztőséget tisztelettel azon szívesre felkérni, hogy alábbi soraimnak, becses lapjának legközelebb megjelenő számában, a nyiltéri közlemények között, helyt adni kegyeskedjék. Alulírott f. hó 11-én eljegyzési kártyát küldtem tek. Papik István t.-tordai tisztartó urnak, kinek leánykáját privátim tanítottam. Fentnevezett ur eljegyzési kártyámat s később egy másik leveletem is, melyben az elsővel tanúsított eljárásáról kértem felvilágosítást, visszautasította. Miatán ezen eljárásának semmi okát nem ösmerem s általa önértetemben vagyok értve: ez uton hívom fel tek. Papik István tisztartó urat, hogy ezen önértetemet sértő eljárásának okáról nyilatkozzon szíveskedjék. A nyilatkozat elmaradása esetén a művelt közönség ítélő-re b. zom ügyemet.

T.-Tordán, 1892. márczius hó 22-én.

Muszil Vilmos,
közs. isk. tanító.

*) Az e sorokat alatti köz. útért nem vállal felelősséget a szerk.)

REGÉNY-CSARNOK.

Halálos sebek.

Regény.

— A „Torontál” számára írta —
Jurkovic Aladár.

(22-ik folytatás.)

XIV.

Lilla egy napon a következő levelet kapta:

„Egyetlen, drága Lillám!”

„Hosszu, hosszú idő óta nem írtam már. Csaknem egy éve már, hogy egyetlen egy sorral sem kerestetek fel. A lelkiismeretem eléggé vádolt ezért. Elismerem, hogy hibás vagyok és bocsánatot kérem érte.”

„Bocsáss meg, drága Lilla! Ha visszaemlékezel azokra a napokra, a melyeken, — igaz, hogy már rég elmúltak, — együtt ugrádoztunk a réteken, s együtt kötöttünk a mezők virágaiból koszorút, esokrot, bizonyára eszedbe jut az is, hogy ezeken a napokon újra meg újra örökös, hü barátságot fogadtunk, melynek véget érni nem szabad soha. Megesküdtünk rá, hogy szeretni fogjuk egymást mindig, őszinték és igazak leszünk egymással szemben, s segíteni fogjuk egymást minden bajban.”

„Szomorú, édes Lillám, hogy nekem már hivatkoznom kell erre, emlékeztetni kell téged egykori fogadásunkra, s segítségedet, tanácsodat, közbenjárásodat kell kikérnem!”

„Te boldog vagy, drága Lilla! Nem szenvedsz semmiben sem szükségét, s szerető férjed oldalán meg vagy védve minden butól, minden bajtól.”

„Én azonban nem vagyok ily szerencsés körülmények között. Mig agg atyám egészséges volt, vígan, gondtalanul élhettem én is. Két év óta azonban, a mint azt te is tudod, hiszen gyakran segítettél rajtunk, folyton betegeskedett. Az utolsó évben pedig fel sem kelt beteggyábjából. Képzelted mennyit aggódtam, s mennyi gondom volt. Tíz évet öregedtem ez egy év alatt, melynek ugyszólván egy éjjelen sem aludhattam nyugodtan, zavartalanul.”

„Négy hete körülbelül, hogy az öreg ur szenvedései megszűntek. Meghalt. Bizonyára azt is tudod, hiszen elküldtük a gyászjelentést. Azóta magam vagyok, egészen egyedül ebben a világban.”

„Anyagi körülményeim tudod, nem olyanok, hogy biztosíthatnák azt, a mi fentartásomra szükséges. Munka, kereset után kell látnom. És ebben kikérnem a te szíves segítségedet. Férjed befolyásos, gazdag ember, talán az ő segítségével, vagy közbenjárásával kaphatnék valami társalkodói, vagy nevelőnöi állást. Légy jó, édes Lillám, és beszélj vele erről. Benned van egyedüli reményem.”

„Különben, a körülményekhez képest eléggé jól érzem magamat. Azt, hogy te hogy vagy, nem is kérdezem. Hiszen tudom, hogy boldog vagy.”

„Csókol
szerető hálás unokatestvéréd
Anna.”

Lilla azonnal felkereste férjét, s átadta neki a levelet.

Oktáv figyelemmel olvasta át, s így szólt: — A dolog éppen kapóra jön. Ugyis valami társalkodónő után akartam nézni. Hogy ne unatkozzál!... Mert hiszen tudom, hogy egyhanguak a napjaid!... Én nem lehetek folyton melletted, mivel részben munkám foglal el, másrészt meg sebem

sajog, s ilyenkor szeretem a magányt... Rosszkedvű, mogorva vagyok!... Jó lesz hát, ha megírod unokanővérednek, hogy szívesen látjuk, s maradjon nálunk melletted!

Lilla megölelte férjét.

— Minő jó vagy te, Oktáv!

Oktáv vállat vont.

— Mindenkinek annyi jót kell tenni, a mennyi tehetségében áll. Ez nem érdem, csak kötelesség.

Lilla még közelebb simult férjéhez.

— Ha mindenki így gondolkodnék!... Minő szép volna a világ!...

Oktáv megrázkódott.

— A világ?... A világ önző és hiu... És az emberek ostobák és gyámoltalanok!... De ehez nekünk semmi közünk!... Te csak ird meg a levelet, s ird meg nővérednek, hogy örömmel fogadjuk!...

— Köszönöm, Oktáv!... Azonnal írok! — s megcsókolta férjét.

Aztán dűdölva távozott, előre is tudva, hogy minő örömet fog okozni nővérednek e levél.

S Oktáv maga is örült.

Egy idő óta kerülte a magányt és szeretete, ha emberek vannak körülé. Az orvost, a kinek életét köszönhette, gyakran órák hosszáig tartotta magánál. Az öreg doktort pedig meg éppenséggel nem eresztette el, ha valamikép a házhoz vetődött.

Ennek a szerencsétlen öregnek vigasztalásra volt szüksége. Amaz estély óta valószínűs örület vett rajta erőt. Önmagát vádolta a történetekért folyton, jóllehet alapjában véve semminek sem volt az oka. Egyszerű eszköz volt a sors kezében, s a galibát ha nem csinálta volna ő, megcsinálta volna más. Hanem azért ezt a rögeszmét nem lehetett kiverni a fejéből. Megátkozta szegényeit, s meg azt a pillanatot, a melyben az ünnepély rendezéséhez hozzá fogott, hogy ő legyen a megrontója azok boldogságának, a kiknek boldogulását legjobban óhajtotta: ez a gondolat szörnyen fájdalmas és lesújtó volt reá nézve. Az öreg már koránál fogva is esőkönnyös volt, és makacs. Mereven ragaszkodott ahoz, a mit egyszer elgondolt. S csak hosszú, hosszú hetek múlva, a mikor a dolgok kezdtek már jobbra fordulni, vigasztalódott kissé, s mert először mutatkozni.

Folyt. köv.)

Városi színház Nagy-Beeskereken.

Bérlet. 2 ik szám.

Csütörtökön, 1892. évi márczius hó 24-én

e szinpadon először:

A MEGBOLDOGULT.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Bisson. Fordította: Paulay Ede. (Rendező: Rónay Gyula.)

S z e m é l y e k :

Duperron	Rónay
Valory	Mikei
Mathieu	Kiss
Letellier	Bethlény
Pitel	Palotay
Francois	Szilágyi
Közszolga	Ujj
Valentine	R. Balogh E.
Angéla	Cs. Almásy J.
Josephine	bérczi M.
Rosalie	Virányiné

Történik Párisban.

Holnap pénteken márczius hó 25-én, bérlet 3-ik számban

„A SUHANCZ”.

Vig operette 3 felvonásban. Írták Bayard és Wandersbursch. Zenéjét szerzette Konti József.

H i r d e t é s e k.**Оглас,**

којим

**ЗАДРУГА ПОСЕДНИКА СРПСКО-ИТЕБЕЈСКОГ
ПАШЊАКА**

ЈАВЉА, ДА ЋЕ ДАНА 19/31. МАРТА 1892 ГОД. У 10 САХАТА ПРЕ ПОДНЕ
у дворани Срп.-Итебејске срп. школе

своју

III. РЕД. ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

одржати, на коју све своје чланове задругаре овим позива.

РАСПОРЕД:

- Расправа извештаја управног и надзорног одбора о резултату задружног рада од прошле године.
- О прегледање билансе суперревизија рачуна и давање опроснице управном одбору.
- Избор два члана управног одбору.

(114-11)

ИМАОВНИ ИСКАЗ (БИЛАНСА).

Имање:		Терети:	
	фор. п.		фор. п.
На рачун преноса из год. 1890 у год. 1891	660·59	На рачун плате званичницима	460—
" " закупнина	2024·25	" " краљ. државне порезе	961·05
" " попаше на земљи	1508—	" " пристojбе Темеш-бега регулирунг	936·52
" " попаше преко земље	192—	" " парнични трошкова	35·75
" " продате детелине и траве	45—	" " исплаћене попаше	1508—
" " продате трске	373·70	" " купљене марве	270—
" " разни ресторација	121·70	" " зидана бунара и други разни оправака	534·58
" " продате земље за черпић	8·17	" " дневница и путни трошкова	42·20
" " повраћени парнични трошкова	37—	" " канцеларијски трошкова	21·23
" " потраживња	179—	" " купљење руне за нерасте	63·80
" " покретнина	625—	" " протоколирања чланова управ. одбора	40·50
" " непокретнина	78650—	" " потраживања	179—
		" " покретнина	625—
		" " непокретнина	78650—
		" " резервног фонда 10% од чистог до- битка	9·67
		" " чистог добитка који би се поделити имао	87·11
	Свега имања 84424·41		Свега терета 84424·41

У Срп.-Итебеју, 13/25. фебруара 1892 год.

Ст. Мишковић с. р.,
тајник.

Тоша Раић с. р.,
управитељ.

Јефта Раић с. р.,
благајник.

Предстојећи имаовни изказ прегледан и одобрен је од стране надзорног одбора.

ЧЛАНОВИ НАДЗОРНОГ ОДБОРА:**Ђорђе Стефановић** с. р.× **Ђока Стелкић****Прока Првулов** с. р.

потписао

Ст. Мишковић.

1387. szám kig. 1892.

(104—3.3)

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye Szerb-Csene községében türesedésben levő és évi 300 frt fizetéssel egybekötött községi irnokai állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy a megyei szabályrendelet 4. §-a értelmében kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb e hó 31-ik napjának, déli 12 óráig adják be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

A választást f. évi április hó 1-ső napjának, délelőtti 10 órakor Szerb-Csene községházánál fogom megtartani.

Csene, 1892. márczius 15.

Dr. Dellimanics, főszolgabíró.

114. szám ki. 1892.

(113—3.1)

Versenyárgyalási hirdetés.**A tót-aradáci****község ház újból építéséhez**

szükséges munkálatoknak biztosítása céljából

folyó évi április hó 9-én, délelőtti 11 órakor a tót-aradáci község házban

zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozókat, hogy ezen 13052 frt 56 krra előirányzott munkálatokra vonatkozó és az általános feltételek határozmányai értelmében kiállított és felszerelt zárt ajánlataikat a kitűzött tárgyalási nap délelőtti 11 órájáig az alulírt községi előjárásnál annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezett ajánlatok semmi szín alatt figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokhoz mint bánatpénz az ajánlott vállalati összegnek 5%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban csatolandó.

A szóban forgó építésre vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes feltételek az alulírott előjárásnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Tót-Aradác, 1892. márczius 23-án.

Meggyessy Caesar,
jegyző.**Zvara Pál,**
bíró.**Gyakorlott gazdatiszt,**

ki jelenben is mint ispán nagyobb gazdálkodást vezet, **állást keres;** ha lehetséges az alföldön.

Czim a kiadóhivatalban.

(102—6.6)

Legelő- és kaszáló-bérbeadás.

Fehér Irma szajáni birtokán 300 hold legelő és kaszáló bérbe adandó. Bővebbi felvilágosítással szolgál

Vuchetich,
jegyző.

(110—2.2)

Kitünő Asztali bor

literes üvegekben:

Ratzersdorfi . . . 45 kr. literje,
Magyaradi, 1891-iki, 40 kr. literje.

Az üvegekért 10 kr. fizetendő, a mit ugyan azon árért vissza is veszek.

Fris Carfiol és új Burgonya,

valamint

zöld Borsó és Bab $\frac{1}{2}$ és 1 literes szelencékben.**Kitünő francia és legjobb minőségű magyar****Cognac.**

Valódi párizsi

PIPERRE SZAPPAN

és

ILLATSZEREK

Ed. Pinaudtól.

Igazi francia Pezsgőt

G. H. Mumtöl és Heidsieck & C.-től,

ugy a legjobb minőségű magyar pezsgő

„Elite Sec“

és kitünő jó Boreczetet

ajánl

Rósa Ignác,

fűszerkereskedő.

(107—3.3)

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár
részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyar és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT. (91—18.2)
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCZA 14. — Fiók-raktár: KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek,
számos első díjakkal kitüntetett szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő- és egytetemes aczél-ekék,
eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,
valamint Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépek.
Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó
arató-gépek és fűkaszáló-gépek szállítottó mezei vasutak stb.
Előnyös fizetési feltételek. — Legjutányosabb arak. — Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybeskerekben.